

Koninklijk Fries Genootschap voor Geschiedenis en Cultuur

Keninklik Frysk Genoatskip foar Skiednis en Kultuer

190ste verslag, over het jaar 2018

Beschermvrouwe H.K.H. Prinses Beatrix

Het bestuur

Het bestuur kwam in dit verslagjaar zes keer bijeen. Op 27 juni werd een goed bezochte Algemene Ledenvergadering gehouden in de Dorpskerk van Huizum. Voorafgaand aan de vergadering was er gelegenheid om onder leiding van de heer Peter de Haan een wandeling over het kerkhof te maken langs de graven van enkele bekende Friezen.

Eind 2018 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

Dr. Hotso Spanninga (voorzitter)	definitief aftredend in 2020
Drs. Meindert Seffinga (vicevoorzitter)	definitief aftredend in 2019
Drs. Ritske Mud (secretaris)	tussentijds aftredend in 2021
Dhr. Sape Halbesma (penningmeester)	tussentijds aftredend in 2020
Mevr. drs. Anneke Hellinga (lid)	definitief aftredend in 2021
Mevr. mr. Romana Bremer (lid)	definitief aftredend in 2021
Drs. Geart de Vries (lid)	tussentijds aftredend 2019
Drs. Evert Kramer (lid)	tussentijds aftredend 2019

Administratie

De administratie van het Genootschap was toevertrouwd aan het algemene secretariaat van Tresoar. De ledenadministratie is uitgevoerd door Abonnementenland, die ook zorg droeg voor de incasso van de contributie. Abonnementenland verzorgde tevens de adressering voor de verzending van Historisch tijdschrift *Fryslân* en *De Vrije Fries*.

Ledental

De neergaande lijn in de ontwikkeling van het aantal leden zette ook in 2018 door. Op 31 december telde het Genootschap 1017 leden. Een teruggang van 37.

Het Genootschap digitaal

In de zomer gaf Tresoar te kennen met ingang van 1 november 2018 het beheer van websites van derden te beëindigen. Het Genootschap heeft in Ozingavorm te Oentsjerk een nieuwe *webmaster* gevonden. De website met zowel informatie over het Genootschap als *Fryslân* en *De Vrije Fries* is geactualiseerd en op enkele onderdelen aangepast.

Lezingen

Na het zakelijke deel van de Algemene Ledenvergadering hield dr. Leo Verhart uit Swalmen een boeiende lezing over: 'Drie kenmerkende karakters in de archeologie van het Noorden: Boeles, Holwerda en Van Giffen'.

Nieuws over het Fries Museum en de collectie van het koninklijk Fries Genootschap

Op de Algemene Ledenvergadering heeft de directeur van het Fries Museum de heer Kris Callens de leden bijgepraat over de laatste ontwikkelingen betreffende het museum en het beheer van de collectie van het Genootschap. Hij begon zijn verhaal met het goede nieuws dat de bezoekersaantallen van het museum de verwachtingen overtreffen. Om te komen tot een beter beheer van de collectie is begonnen met ontzamen. Er ligt een opdracht van de Provincie Fryslân om het volume van de collectie met 20 % te reduceren. Doel is om dit proces eind 2020 af te ronden. De waardevolle stukken worden overgebracht naar het Kolleksjesintrum Fryslân. Een van de problemen waar men tegen aan loopt is dat van sommige items niet bekend is wie de eigenaar is. Totdat het tegendeel is gebleken worden die stukken gerekend te behoren tot de collectie van het KFG. De opmerking van de heer Callens dat er nu een versnelling in het scheidingsproces moet plaatsvinden, 'er moeten kubieke meters gemaakt worden', wekte bij enkele leden de indruk dat kwantiteit boven kwaliteit gaat. Callens maakte duidelijk dat het ontzamen aan strenge regels is gebonden en dat er niet lichtzinnig beslist wordt. Bovendien is er een commissie uit het bestuur van het KFG gevormd die het ontzamen nauwlettend volgt. De grote waarde van de historische verzameling van het Genootschap bleek ook maar weer bij het samenstellen van de tentoonstelling *Rembrandt en Saskia: Liefde in de Gouden Eeuw* waarvoor het museum heel veel kon putten uit de eigen collectie. Ter vergelijking: voor de tentoonstelling *Escher op reis* had het museum één prent van Escher aangekocht, alle andere getoonde afbeeldingen betroffen bruiklenen.

Speciaal voor leden

Op dinsdag 11 december organiseerden het Genootschap en het Fries Museum gezamenlijk een exclusieve bijeenkomst rond de *Rembrandt en Saskia* tentoonstelling. De belangstelling hiervoor was zo groot dat conservator Marlies Stoter haar lezing tweemaal voor een volle zaal moest houden en de aanwezigen in twee groepen verdeeld een rondgang over de tentoonstelling maakten. De uitstekend verzorgde ontvangst door het Fries Museum smaakte naar meer.

Historisch tijdschrift *Fryslân*

In 2018 verscheen het historisch tijdschrift *Fryslân* zes keer. Drie keer betrof het een themanummer. Het mei/juni nummer was gewijd aan 'De nieuwe Friese boerderij', in juli/augustus was het thema 'Land van Latijn' over de Franeker universiteit en in september/oktober stond 'Joost Halbertsma' centraal. In de overige afleveringen passeerde, naast de vaste rubrieken, een rijke verscheidenheid aan onderwerpen de revue. Jeanine Otten verliet de redactie en Anne van Lieshout sloot zich aan bij de overige redactieleden: Kerst Huisman, Hester Postma, Meindert Seffinga, Doeke Sijens en Jan van Zijverden. De hoofdredactie was in vertrouwde handen van Siebrand Krul, de eind- en beeldredactie in die van Marijke de Boer. De vormgeving lag bij Frank de Wit en Van der Let & Partners te Heerenveen zorgde voor de productie.

De Vrije Fries

De redactie heeft in 2018 een aantal wisselingen ondergaan. Na vijftien jaar heeft Johan Frieswijk zijn werk voor DVF beëindigd. Ook Arjen Dijkstra, Joop Koopmans en Nelleke IJssennagger hebben afscheid genomen. Voor hen in de plaats zijn gekomen Doeke Sijens, Binne Keulen en Diana Spiekhout. De overige redactieleden zijn Martha Kist, Otto Knottnerus, Hans Mol, Marijn Molema (vz.), Han Nijdam (eindred.), Suzanne Rus (secr.) en Hans Zijlstra. In de nieuwe samenstelling heeft de redactie enkele ambities voor de komende periode geformuleerd. Zij wil zich blijvend richten op de breed geïnteresseerde liefhebber van de Friese (kunst) geschiedenis en archeologie. Daarnaast zoekt zij meer aansluiting bij actuele maatschappelijke vraagstukken, onder andere via de rubrieken 'Essay' en – terug van weggeweest – 'Boekbesprekingen'. De in het recente verleden ingestelde peerreview procedure wordt met kracht voortgezet. Vanuit de Fryske Akademy was er redactionele ondersteuning door Janneke Spoelstra.

Financiën

De contributie is overeenkomstig het besluit in de ledenvergadering van 2018 met € 2,00 verhoogd naar € 44,50. Bij betaling middels automatische incasso wordt een korting verleend van € 2,00. Het Genootschap droeg in 2018 in financiële zin bij aan het onderzoeksproject 'Adel, boeren en de middeleeuwse boerderijplaats op de Friese klei 1350-1600' van de Fryske Akademy. Ook kon het bestuur een aanvraag van het Fries Museum voor een bijdrage in de organisatie van het Historical Archaeoethnology Symposium 2018: 'The Frisians' honoreren met een bijdrage uit het Hora Siccama van de Harkstedefonds. Vlak voor de kerstdagen ontvingen het bestuur een bericht van de Meindersma-Sybenga Stichting dat zij de activiteiten van het KFG met een mooie bijdrage wilden ondersteunen.

Ritske Mud
secretaris KFG